

Cartoonist Bruno Haberzettl

**JULIANA BRUNKE/
ERIC SCHOONES**

‘Dieren en de natuur zijn heilig’

Bruno Haberzettl is een cartoonist met een grote liefde voor de natuur en een even grote afkeer van de jacht. Hij publiceerde enkele boeken en al sinds 1995 verschijnt wekelijks een cartoon van hem in de Kronen Zeitung, de grootste krant van Oostenrijk.

Juliana Brunke redacteur van Freiheit für Tiere sprak met Bruno Haberzettl, naar aanleiding van zijn boek Brunos Jagdfieber.

Waarom dit boek?

'Ik wilde een thema uitwerken dat me al sinds mijn kinderjaren emotioneel aangrijpt. Het gaat me niet zozeer om de dieren, hoewel ik zeer graag dieren teken. Nee, het gaat meer om de psychologie van de mens, die iets verwerpelijks doet. Ik laat de mens zien die een wapen opneemt en uit vreugde over de jacht een dier doodschiet. Ik ervaar dat als een groot onrecht. Er is zoveel ellende in de wereld, oorlog, honger, arme kinderen. Iedereen is vrij zich voor mensenrechten in te zetten, maar voor mij is dit het thema: dieren en natuur in het algemeen. En daarmee is iedereen die dat wil verstoren, een vijand van wat voor mij belangrijk en heilig is.

Er is niets erger dan een opgeruimd landschap waarin geen leven meer is, waarin geen dieren zijn. In zo'n wereld zou ik niet kunnen leven. Een wereld met alleen mensen is een nachtmerrie.'

Jagers betogen vaak dat er rationele gronden zijn voor de jacht, zoals teveel wilde zwijnen, schade aan de landbouw of hazen bedreigd door de vos. Maar de titel van je boek 'jachtkoorts' duidt op iets irrationeels.

'Precies. Iemand met koorts is ziek. Daarom op de cover van het boek Brunos Jagdfieber de Sigmund Freud scene met het wild zwijn als psychiater en de jager als patiënt.'

Bruno Habertzettl - Die atemberaubende Schönheit der Natur [De adembenemende schoonheid van de natuur]

Krijg je veel reacties op je cartoons in de Kronen Zeitung? Een tijd geleden heb je een jager met een fles op zijn geweer getekend, toen een dronken jager per ongeluk een jonge man neerschoot. Er gingen stemmen op voor een totaal alcoholverbod voor jagers.

'Je kunt je niet voorstellen met wat voor abnormale en perverse agressie en zeer persoonlijke beledigingen jagers op mijn werk reageren. Mijn vrouw heeft me ook verboden om in het vervolg in discussie te gaan. Ik mailde dikwijls nog terug maar tevergeefs. Je kunt met primitieve idioten niet praten. Gelukkig zijn er ook positieve reacties.'

Dat de jagers zich zo opwinden zegt wel iets over de kwaliteit van je werk.

'Ik zou het liefst elke week in de krant een anti-jacht prent publiceren. Ondertussen geeft het te denken dat zulke agressieve mensen toegang tot wapens hebben.'

Je prent "Die atemberaubende Schönheit der Natur" is een aanklacht tegen het opgeruimde cultuurlandschap, ideaal voor de drijfjacht.

'Ja, de drijfjacht is natuurlijk een ware heldendaad in zo'n setting, maar deze cartoon is ook een protest tegen de industrieel georganiseerde landbouw en levensmiddelenindustrie. Overigens, als ik tegen de boeren ga beginnen, kan ik denk ik wel verhuizen uit Oostenrijk. De landbouw vernietigt op grote schaal de natuur. Alle kleine structuren verdwijnen, alles wordt ingericht op grote machines en bestrijdingsmiddelen. Wat een horrorstory, in plaats van ons gezond te voeden, vergiftigen ze ons met pesticiden.'

De Hubertusmissen zijn je ook een doorn in het oog.

'Ja het is zeer interessant dat jagers uitgerekend een heilige die de jacht afzwoer tot hun schutspatroon kiezen. Zijn bekering vergeten ze gewoon. Het lijkt een paradox, maar jagers en de kerk gaan goed samen. In alle instituties, bedrijven, rechtspraak, politiek, industrie, overal kom je jagers tegen.'

Freies Geleit für Meister Isegrim is een cartoon waarin je de jager opvoert verkleed als Roodkapje.

Bruno Haberzettl - Freies Geleit für Meister Isegrim [Vrijgeleide voor Isegrim]

'Aanvankelijk verwelkomden jagers de wolf, maar nu proberen ze hem te demoniseren, zodat ze op hem kunnen jagen. Als er in het Yellowstone Park of in Canada iets gebeurt met Grizzlyberen dan blijkt dat altijd aan de mens te wijten. Ze lopen de beren achterna tot die hun geduld verliezen, of ze voeren de dieren. Ongelukken zijn altijd het gevolg van een overtreding van de parkregels. Beren en wolven worden gezien als gevaarlijke roofdieren maar de jagers zijn in werkelijkheid de gevaarlijke roofdieren. In Duitsland is sinds de middeleeuwen niet één mens het slachtoffer geworden van een wolf, maar jaarlijks sterven wel veertig mensen door ongelukken of strafbare feiten met wapens van jagers.'

In een andere karikatuur laat je een jager via een roltrap zijn hoogzit betreden.

'Het is nogal een verschil of een indiaan in het Amazonegebied met een blaaspijp op een dier jaagt - hoezeer me dat dier ook aan het hart gaat, het gaat al honderden generaties zo - of dat een jager met de mentaliteit van een

Neanderthaler bij ons voor zijn plezier met geavanceerd wapentuig op jacht gaat. Als je hebt gezien hoe een vossenmoeder haar jongen verzorgt, elke avond sleept ze ze naar een andere plek om ze te beschermen en dan komt er zo'n psychopaat die de moeder afknalt, waarna de jongen in het nest verhongeren...'

De meerderheid van de bevolking wijst de plezierjacht af.

'Ja, alle argumenten die je kunt verzinnen gaan niet op, want in werkelijkheid gaat het alleen om de sport, de kick, de lust, de seksuele opwindning, ik weet niet wat nog meer. Iedereen die mentaal enigszins in orde is, heeft er een afkeer van. Het gaat vooral ook om macht, de macht over leven en dood. Psychologisch is het interessant maar met ecologie heeft het niets te maken.'

Bruno Haberzettl - Und wieder wagen sich einige in den Kampf gegen die wilde Natur [En weer wagen zich enkelen in de strijd met de wilde natuur]

Waarschijnlijk wanen de jagers zich superieur aan de dieren die ze afknallen?

'Ja dat is het, het is gruwelijk. Hoe kan de mens zo wreed zijn en met welk recht?

Er komt een beweging op gang van grondbezitters die de jacht op hun grond verbieden. Keine Jagd auf meinem Grundstück!

(www.zwangsbefragung-ade.at)

Ze beroepen zich op een oordeel van het Europees Gerechtshof uit 2012, dat zegt dat het tegen de mensenrechten ingaat, wanneer anderen op jouw grond komen jagen.

'Honderd procent mee eens. Ik hoop dat er zo een netwerk van jachtvrije zones kan ontstaan. Dat is werkelijk een droom.' [In Nederland moet er altijd toestemming zijn van de grondeigenaar voordat er kan worden gejaagd. (noot redactie)]

Mensen vragen zich vaak af wat ze als eenling kunnen doen. Het begint bij je gedrag als consument: koop of leef ik bewust? En met je grond kun je levensruimte voor natuur en dieren scheppen.

'Zeker! Ik heb het idee dat steeds meer mensen bewuster worden door de vleesschandalen, de bijensterfte enzovoort. Ik heb ook de indruk dat veel mensen actief iets willen doen.'

Dat is een mooi slotwoord.

Hij lacht: 'En niet eens negatief.'

Bruno Haberzettl - Brunos Jagdfieber
Ueberreuter-Verlag 2013,
ISBN: 978-3800075669
Hardcover, 96 pagina's, € 19,50

Dit is een vertaling van delen van een interview dat eerder verscheen in Freiheit für Tiere, www.freiheit-fuer-tiere.de

Met dank aan Julia Brunke (Freiheit für Tiere) en Bruno Haberzettl.